

OPSTELLING VAN EEN MASTERPLAN VOOR DE KANAALZONE

De context

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (BHG) staat vandaag voor meerdere grote uitdagingen. Die uitdagingen, op demografisch, economisch, sociaal, ecologisch en territoriaal vlak, zijn meteen een gelegenheid om het gebied in zijn geheel te herbekijken vanuit een ambitieus en coherent planningsbeleid.

Meer dan elders zijn die uitdagingen in de zone rond het kanaal sterk aanwezig. De oplossing ervan impliceert een geïntegreerde aanpak die territoriale en sociale cohesie combineert. Dit moet resulteren in een duidelijke en gedeelde visie op de toekomst van deze zone die kan worden opgenomen in het Gewestelijk Plan voor Duurzame Ontwikkeling dat momenteel wordt opgesteld.

Waarom een masterplan?

In deze zone zijn tal van dynamieken aan het werk die nog geen gemeenschappelijk project rond het kanaalgebied vormen. Ter ondersteuning van en in aanvulling op de bestaande initiatieven moet er een structurerende stedenbouwkundige visie komen om de territoriale en sociale cohesie van het gebied te verbeteren. Dat kan door middel van een stadsvisie op lange termijn, een gemeenschappelijk standpunt voor alle betrokken actoren en een instrument dat alle publieke en private acties op korte, middellange en lange termijn verenigt. Daartoe moet het masterplan een grondige analyse doorvoeren, aftasten in welke mate dit gebied in staat is om te veranderen, een innoverende werkwijze voorstellen voor die transformatie en de voorwaarden voor de invoering ervan vastleggen.

Doel: een operationeel en flexibel instrument dat de transformatie omkadert

Het masterplan moet de bestaande en toekomstige initiatieven in de kanaalzone omkaderen en de coherentie ervan verzekeren via een territoriale visie op lange termijn en via sterke partnerships tussen de verschillende actoren in het gebied. Het moet opgevat worden als een plan dat mee-evolueert met de transformaties in het gebied.

Hoe? Overleg met multidisciplinaire teams

Het BHG deed een beroep op meerdere pluridisciplinaire teams om denkspitses over de ontwikkeling van dit centrale gebied in Brussel te verzamelen en om concrete oplossingen en acties voor te stellen. Het masterplan zal rond 4 pijlers opgebouwd worden: Diagnose, Acties, Visie en Methodologie die achteraf door het winnende team worden uitgewerkt.

Procedure en planning

De opstelling van een masterplan is een initiatief van het BHG. De uitwerking van dat plan wordt begeleid door de Directie Studies en Planning van het gewestelijk bestuur (DSP), in samenwerking met het Agentschap voor Territoriale Ontwikkeling (ATO) en Architecture Workroom (AWB). De betrokken actoren uit de zone krijgen inspraak via een technisch comité en een politieke taskforce.

Het gaat om een overheidsopdracht met onderhandelingsprocedure en Europese bekendmaking. Op 19 juli 2011 werd een aankondiging van opdracht gepubliceerd. Op 19 september 2011 werden 17 geldige kandidaturen ingediend. Na analyse en advies van een deskundigencomité werden er 3 kandidaten geselecteerd.

Deze kandidaten zullen hun offerte indienen tegen 29 februari 2012. Daarna volgen de analyse van de offertes, het advies van het deskundigencomité en de onderhandelingen, waarna de opstelling van het masterplan kan beginnen. De winnaar zal 6 tot 9 maanden aan het plan werken. De begeleiding bij de uitvoering van het plan door het winnende ontwerpteam – een voorlopig nog voorwaardelijk onderdeel van de opdracht – wordt over een periode van 3 jaar gepland.

De drie geselecteerde teams

- Groupement Alexandre Chemetoff & Associés

Bestaande uit: Alexandre Chemetoff & Associés (gemachtigde), Idea Consult en Ecorem.

- XDGA

Bestaande uit: XDGA - Xaveer De Geyter Architecten (gemachtigde), Michel Desvignes landschapsarchitect, Tritel en Prof. Dr. Eric Corijn.

- Kanal Kanalyator

Bestaande uit: DeZwarteHond (gemachtigde), Studio UC, Lola, Movares, Michiel Dehaene en Sofie Vermeulen.

Alexandre Chemetoff & Associés

Alexandre Chemetoff koos ervoor om zijn vak als architect op een open en vrije manier aan te pakken. Hij weigert limieten en grenzen tussen disciplines. Architectuur is een polytechnische kunst die alle aspecten behandelt vanuit een relatieve houding. Alexandre Chemetoff begrijpt zijn beroep daarom als een engagement tegenover de wereld. Het programma is een voorgelegde vraag, de site is een plek met bronnen en het project is een manier om de spelregels te veranderen.

In 1983 richt hij het Bureau des Paysages op, samengesteld uit architecten, landschapsarchitecten en stedenbouwkundigen. Sinds 2008 leidt, coördineert en stuurt de vennootschap Alexandre Chemetoff & Associés de activiteit van de agentschappen waar momenteel een veertigtal mensen aan het werk zijn, verdeeld over het Bureau des Paysages in Gentilly en de ateliers in Nantes en Nancy.

*Bordeaux
50000 logements*

*Ile de Nantes
Het Plan Guide*

*Nancy
Le plateau de La Haye
Richtplan*

XDGA

Het bureau Xaveer De Geyter architecten (XDGA) is een multidisciplinair bureau met realisaties en studies op alle deelgebieden van architectuur en stedenbouw. De projecten variëren in programma, schaal, vorm en omgeving. XDGA is een zorgvuldig samengesteld team van 25 mensen en bevat specialisten in architectuur, interieur, stedenbouw, planning, design en presentatietechnieken, met een mix van verschillende nationaliteiten en leeftijden.

XDGA heeft vandaag een aantal belangrijke projecten gerealiseerd. Vier realisaties werden genomineerd voor de Mies van de Roheprijs en in 2005 kreeg het bureau de 'Prix de l'Urbanisme' van de Academie d'Architecture in Frankrijk. In datzelfde jaar publiceerde het Spaanse vaktijdschrift El Croquis een monografie, onder het nummer 126.

OIN Paris-Saclay

*Vilvoorde
«Watersite»*

*Lille
lôt St-Maurice*

De Zwarte Hond

Bij De Zwarte Hond werken, onder leiding van Jurjen van der Meer, Willem Hein Schenk, Jeroen de Willigen en Eric van Keulen, ongeveer 80 mensen. In 1985 richtten Thon Karelse en Jurjen van der Meer De Zwarte Hond op. Het bureau heeft vestigingen in Groningen, Rotterdam en Köln.

De Zwarte Hond is een multidisciplinair ontwerp bureau met jarenlange ervaring in een breed werkveld. Architecten, stedenbouwkundigen, landschapsarchitecten en interieurarchitecten werken in teams aan de opgaven. Voor het bepalen van de beste ontwerpstrategie wordt gezocht naar een synergie tussen stedenbouwkundige, architectonische en landschappelijke oplossingen. Goede architectuur en stedenbouw vragen om een wijde blik. Zelfreflectie en nieuwsgierigheid zijn dan ook karaktertrekken die De Zwarte Hond typeren.

*De Zwarte Hond + Movares
FlorijnAs
Masterstudie*

*München Studio UC +
DeZwarteHond
Herstructurering Industrieterreinen*

*LOLA
Hannover City 2020
- masterplatz*

